

foto <http://www.flickr.com/photos/mckaysavage/2230562684/>

Milí učitelé ze Světových škol,

poslední Zpravodaj tohoto školního roku je ve znamení Vašich zkušeností ze školních akcí. Na většině projektových škol probíhaly akce Světové školy v květnu a červnu. V tomto vydání si můžete přečíst o aktivitách ostatních škol a sledovat šíři a pestrost přístupů, které v rámci Světové školy v České republice máme. Věřím, že pro Vás budou příběhy Vašich kolegů poutavým a inspirativním čtením.

Na poslední straně Zpravodaje najdete stručný přehled aktivit, které nás čekají v příštím roce.

Prázdniny plné pohody a odpočinku Vám přeje

Tým projektu Světová škola 2

OBSAH

I. CO SE DĚJE VE SVĚTOVÉ ŠKOLE 2 2

- o Povodně na Obchodní akademii v Šenově
- o Fair Trade v Deblíně
- o Abeceda diktátorských režimů na Gymnáziu ve Znojmě
- o Týden pro FAIR TRADE na Hotelové škole v Plzni
- o Workshop na Obchodní akademii ve Znojmě: Fair Trade kam se podíváš!
- o Na Základní škole Rokytnice propojují spravedlivý obchod a péči o životní prostředí
- o Základní škola Jana Babáka v Brně: Naše téma VODA

II. CO SE DĚJE VE SVĚTĚ I DOMA 8

- o Promítej i ty! Tři dokumentární filmy o lidských právech jsou nyní volně k dispozici
- o Pošli dítě do školy!
- o Přijďte se podívat na venkovní výstavu fotografií CENA VODY!

III. CO SE DĚJE VE VAŠÍ ŠKOLE 10

- o Základní škola a mateřská škola v Deblíně
- o Sportovní gymnázium ve Vrbně pod Pradědem
- o Základní škola Jana Babáka v Brně
- o Světová škola v příštím školním roce

Co se děje ve Světové škole 2

POVODNĚ NA OBCHODNÍ AKADEMII V ŠENOVĚ

Petr Zapletal

V pondělí 10. května jsme na naší škole uspořádali školní akci Světové školy pod názvem Povodně 2009. Jako světoškolní téma jsme si zvolili *Jin a Jang vody – Co nám voda dává a co nám naopak bere*. Zdálo se nám tedy příhodné začít dlouhodobý záměr našeho projektu zkoumat ponorem do rozjitřených vod lokální katastrofy z června minulého roku. V dalším pokračování práce na Světové škole chceme postupně výchozí lokální perspektivu víc a víc rozšiřovat, „globalizovat“.

Co se na Obchodní akademii v Šenově u Nového Jičína přesně dělo? Tým Světové školy připravil pro studenty druhých ročníků informační kampaň a tvůrčí aktivity, vztahující se k loňským povodním v našem okrese. Pan Tomáš Řehánek, hydrolog z Českého hydrometeorologického ústavu v Ostravě, nás seznámil s příčinami vzniku loňské povodně. Také pohovořil o tom, jak se povodně předpovídají, zjišťují, měří, co způsobují a jak lze zmírňovat jejich hrůzné následky. Starosta Jeseníku nad Odrou, pan Tomáš Machýček, detailně a sugestivně shrnul důsledky řádění povodně ve své obci, která byla loni nejhůře zasaženým místem. Také nás seznámil s tím, co následovalo po povodni – pochválil spolupráci s ar-

mádou, policií i neziskovými organizacemi a vylíčil také sporadické případy lidského hyenismu.

Studentky, které školní akci připravovaly a které tvořily tým Světové školy, připravily pro své spolužáky bohatý program. Výstup našich dvou hostů zapadl do kontextu dalších činností: četli jsme příběhy povodní postižených žáků naší školy, doplněné projekcí jejich osobních fotografií, zahráli jsme si „klimatické bingo“, prezentovali jsme výsledky návštěvy a interview s pracovníky čističky odpadních vod v Šenově u Nového Jičína. Pro studenty jsem také připravil 2 dotazníky – jeden se týkal osobní situace při loňských povodních, druhý nám posloužil jako zpětná vazba ke školní akci. Tým Světové školy navíc vypracoval informační materiál vysvětlující vztah povodní a klimatických změn.

Na základě všech těchto informací a aktivit vytvářeli na závěr akce posluchači ve skupinkách plakát na jedno ze dvou témat: 1/ Co může udělat má obec a můj stát pro zmírnění účinků povodní? a 2/ Jakým způsobem mohu pomoci lidem zasaženým povodní? Plakáty byly vyvěšeny na chodbách a proběhla soutěž o nejhezčí a nejlépe vyvedený plakát. Hlasovat mohli všichni žáci školy. Nejkrásnější kus jsme samozřejmě ocenili.

Co se děje ve Světové škole 2

FAIR TRADE V DEBLÍNĚ

Břetislav Svozil a žáci 8. ročníku

Žáci ZŠ Deblín si zvolili za své téma v rámci projektu Světová škola 2 Fair Trade – *spravedlivý obchod*. Projektovým partnerem nám je městy Deblín a zejména Společnost pro Fair Trade.

Příprava na akci nebyla jednoduchá, ale většina žáků prokázala neobyčejné zapálení. Proto jsme se rozhodli, že uděláme z plánované odpolední akce akci celodenní. Vše vypuklo 10. června 2010 v Obecním domě. Dopoledne se účastnili ti nejmladší z mateřské školy, po té žáci ZŠ a v podvečer široká veřejnost.

Než jsme mohli samotnou akci odstartovat, věnovali jsme mnoho školního, ale především volného času na přípravu. Seznámili jsme se se všemi dostupnými informacemi a pozvali jsem do naší školy lektorku ze Společnosti pro Fair Trade, která u nás vedla vzdělávací dílnu. Poté jsme připravovali videa (jedno jsme i sami natočili), prezentace, fotografie atd. Poslední přípravný týden jsme nechali volně pracovat naši fantazii. Vznikly tak barevné nástěnky, obrázky, plakáty, informační panel, ale i trička, jejichž design vycházel z našeho návrhu. Každý z návštěvníků tak věděl, na koho se může s případným dotazem obrátit. Den před akcí jsme se věnovali přípravě samotného prostoru. Vhodně jsme rozmísťovali připravené předměty, letáky, banner, panely od Společnosti pro Fair Trade, ale také barevné hedvábné šátky, květiny a další drobnosti, které měly návštěvníkům pomoci přesunout se v myšlenkách do jiných končin Země. Na závěr jsme připravili stánek pro ochutnávku Fair Trade výrobků.

Program byl přizpůsoben svojí náročností jednotlivým věkovým kategoriím. Připravili jsme si tři rozdílné „prezentace“, při kterých jsme se snažili, co nejvíce komunikovat s publikem. Nejednalo se o přednášku, ale o aktivní zapojení účastníků, kteří odpovídali na otázky, soutěžili (i o Fair Trade ceny), debatovali a ochutnávali výrobky Fair Trade. Zprvu jsme si mysleli, že nejtěžší bude představit Fair Trade „dospělákům“, pro které jsme připravili opravdu odborný program. Ale nakonec jsme museli uznat, že nám dal zabrat i „pohádkový“ program pro nejmladší.

Závěrem bychom rádi zmínili, že si myslíme, že naše akce měla smysl. V podvečer přišlo přibližně 70 lidí. Provedli jsme je naším programem, poté jsme si ještě povídali u ochutnávky, někteří komentovali vystavené panely. Skončili jsme kolem osmé hodiny večer a když jsme rozdělali kasičku, do které návštěvníci po skončení programu vhadzovali dobrovolné vstupné, zjistili jsme, že v ní je přes 1 300 korun. Peníze pošleme občanskému sdružení Naděje Zambii na vzdělání vybraného žáka do Afriky.

Ted' už záleží na každém z nás, čemu dáme přednost...

Co se děje ve Světové škole 2

ABECEDA DIKTÁTORSKÝCH REŽIMŮ NA GYMNÁZIUM VE ZNOJMĚ

Josef Černý

Závěrečnou akcí letošního školního roku v rámci Světové školy byl vzdělávací seminář o současných politických diktaturách nazvaný Abeceda diktátorských režimů. Programem provázeli studenti třetího ročníku, kteří se spolu se svými spolužáky ze třech tříd podíleli na přípravách. Ve dnech 17. až 23. června se programu zúčastnilo několik tříd gymnázia.

Panely podél stěn učebny poskytovaly základní informace o politických režimech v Barmě, Bělorusku, Severní Koreji, na Kubě, ve Venezuele a v Zimbabwe. Jádrem semináře bylo několik aktivit, které umožňovaly účastníkům blíže pochopit příčiny vzniku diktatur i metody, kterými se udržují u moci. Studenti měli mimo jiné možnost zúčastnit se fiktivních voleb, v nichž jeden z kandidátů neskrýval diktátorské ambice. Následující test zhodnotil znalosti žáků v oblasti politologie a právní teorie. Tři krátké filmy přinesly nové poznatky o režimu v Severní Koreji. Závěrečnou částí semináře byla diskuse o tom, zda mají demokratické země spolupracovat s diktaturami nebo je na mezinárodním poli izolovat. Otázka k diskusi byla zvolena tak, aby nenabízela jednoduchou odpověď a studenti museli zvažovat dopady různých řešení.

Podle hodnocení účastníků z různých tříd byl seminář přínosný, zajímavý a obohacující. Ocenili také to, že roli učitele převzali studenti, a tak místo tradičního vztahu učitele a žáka se vytvořil vztah přátelské spolupráce.

TÝDEN PRO FAIR TRADE NA HOTELOVÉ ŠKOLE V PLZNI

Dana Líblová

Víte, že FAIR TRADE znamená odpovídající cenu producentům za jejich suroviny?

Ve dnech 10.–15. května 2010 se žáci Hotelové školy v Plzni zapojili do mezinárodního Týdne pro FAIR TRADE. Program začal přednáškou paní Chejlové, pracovnice firmy Excellent, která se zabývá distribucí Fair Trade výrobků v ČR. Paní Chejvalová přiblížila vybraným žákům pojem Fair Trade, jeho principy a vyprávěla jim své zážitky z Ugandy a Filipín. V úterý a ve středu připravili žáci druhého ročníku pro spolužáky kavárnu Fair Trade, kde podávali pravý čaj z Uva, kávu ze Střední Ameriky, sušenky či sušené mango z Filipín. Vzhledem k tomu, že ve škole máme i obory kuchař-číšník, byla obsluha a příprava občerstvení v kavárně skutečně profesionální. Ke středečnímu obědu byla ve školní jídelně uvařena nezvyklá fialová Fair Trade rýže z Filipín. Když výrobky žákům a pracovníkům školy zachutnaly, mohli si je zakoupit ve FAIR TRADE stánku, který byl zřízen na chodbě školy, a podpořit tak zemědělce v rozvojových zemích. V nabízeném sortimentu byly například čokolády mnoha příchutí, želatinové bonbony z mango, zázvorové kostky a velmi chutné chipsy z afrického manioku.

Akce byla úspěšná a škola by se chtěla i do budoucna podílet na pomoci rozvojovým zemím. V příštím školním roce plánujeme adopci na dálku.

Co se děje ve Světové škole 2

WORKSHOP NA OBCHODNÍ AKADEMII VE ZNOJMĚ: FAIR TRADE KAM SE PODÍVÁŠ!

Milan Skipala, student 3. C

V pátek 30. dubna 2010 se uskutečnil na obchodní akademii ve Znojmě společensko-vědní workshop, jehož hlavním tématem byl spravedlivý obchod – Fair Trade. Téma celého dne bylo totožné s tématem projektu Světová škola 2, protože celý den byl organizován studenty, kteří jsou do projektu aktivně zapojeni.

Workshopu se zúčastnili studenti tří ročníků oboru ekonomické lyceum. Celý den byli rozděleni do skupin, jejichž cílem bylo poodhalit roušku tajemství obestírající pojem Fair Trade. Mezi různorodé činnosti patřil sociologického výzkumu v ulicích Znojma, diskuze, vytváření map na počítači a v neposlední řadě aktivita stejná pro všechny skupiny – hra s názvem Neviditelná ruka trhu.

Neviditelná ruka trhu měla za cíl zábavnou formou přiblížit zúčastněným reálné situace na světovém trhu. Zajímavým způsobem si tak studenti ověřili, že závislost nabídky a poptávky není smyšlenou věcí, ale že je nutné i trochu promýšlet výrobní strategii. Studenti se rozdělili do skupin a měli za úkol přijít na to, k čemu jsou jim suroviny na stole, jak získají co nejvýhodněji to, co jim na stole chybí apod. Po skončení hry navazovala diskuze. Ukázalo se, že pochopili, o co jde, a poznali ve svých skupinách různé skupiny států – vyspělé, středně vyspělé a rozvojové země. Nakonec „chudší státy“ prokoukly ty bohatší a lépe vybavené a snažily se postavit proti zneužívání silnějšími. Z diskuze také vyplynulo, že stu-

denti našli spojitost mezi hrou a cílem projektu Fair Trade a uvědomili si důležitost podpory zemí třetího světa.

Sociologický výzkum mezi obyvateli města odhalil několik zajímavých faktů. O Fair Trade se toho moc neví. Drtivá většina lidí odpověděla, že neví, kde je ve Znojmě prodejna Fair Trade, ale cíle projektu je zaujaly. Když okusili lahodnou chuť kvalitní čokolády, rádi odpověděli, že si určitě v prodejně Fair Trade centra něco koupí.

Jedna skupina studentů si kromě ostatních aktivit mohla vyzkoušet i kreativní činnost. Pod vedením redaktora školního časopisu Ekonews studenti vytvářeli mapu znázorňující cestu, kterou musí produkty a suroviny urazit ještě před tím, než se objeví v regálech prodejen. Práce to byly zdařilé, obzvláště přihlédneme-li k tomu, že studenti pracovali s programem Corel Draw úplně poprvé.

Celý den zakončila prezentace práce, kterou si pro ostatní připravily všechny tři skupiny. Mohli jsme ocenit prezentaci v Power Pointu, zahraniou scénku vyjadřující hlavní myšlenku Fair Trade, prezentaci vytvořených map v programu Corel Draw a složení komiksu rozstříhaného na „puzzle“.

Co jsme se za tento den naučili? Věci, které nejsou na první pohled vidět a které se při běžné výuce v lavicích naučíme jen stěží. Organizační tým se téměř profesionálně naučil plánovat čas, sestavit vzájemně propojený a vyvážený program pro 90 spolužáků, s předstihem připravovat materiály a pomůcky, poskytovat jednoznačné pokyny a informace. K téměř úsměvným momentům patří např. to, že se někteří poprvé setkali se sešivačkou a potýkali se se stahováním plátna v aule.

Co se děje ve Světové škole 2

Ti, kteří se do workshopu zapojili, trénovali komunikaci a spolupráci se spolužáky, se kterými nejsou běžně ve třídě. Pocičili se v rychlém navázání skupinové spolupráce, rozdělení rolí ve skupině, formulaci vlastních názorů a prezentaci práce, kterou za dopoledne stihli odvést. Je nutné zdůraznit, že všichni žáci zapojení do sociologického výzkumu, překonali ostych, nebáli se zdvořile oslovit na ulici neznámé lidi, klást jim otázky a profesionálně a zdvořile se rozloučit. Někteří dospěli k závěru, že „toto by dělat v životě nechtěli“. Ale i to je dobrý výsledek workshopu, protože osobní zkušenost je nepřenosná. Určitě je lepší přijít na to, co mi nevyhovuje, ve škole formou hry, než v reálném životě.

Organizační tým vše zvládl na jedničku. Kdo do tohoto týmu patří? Tereza Palatková z 1. A, Karolína Jelínková, Monika Berková, Nikola Franková, Ludmila Blahoudková a Ivana Vysloužilová z třídy 2. A. Je obdivuhodné, že studentky z 1. a 2. ročníku zvládli workshop téměř profesionálně. Ten, kdo někdy organizoval i menší akci, ví, že se za hladkým průběhem dopoledně skrývá dlouhodobá pečlivá příprava.

Nám nezbývá nic jiného, než se těšit na další podobnou akci, která by se mohla změnit na tradici společenskovo-vědních workshopů.

NA ŽŠ ROKYTNICE PROPOJUJÍ SPRAVEDLIVÝ OBCHOD A PÉČI O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Jiří Juřica, žák 8. třídy

Rokytnická základní škola ve Vsetíně je již podruhé zapojena do projektu Světová škola, který v České republice koordinuje Člověk v tísni. Není to jediný projekt na této škole. Řadu let pracujeme též v programu Globe nebo Les ve škole, škola v lese. Škola se také účastní projektu Blíž k přírodě, blíž k sobě.

Ve dnech 27. a 28. května žila škola všemi zmíněnými projekty. Zapojili se i žáci ze dvou dalších základních škol – ŽŠ Luh ve Vsetíně a ze slovenské obce Pruské. Během prvního dne jsme se zaměřovali na globální problémy a na naše téma Světové školy, kterým je Fair Trade. Na druhý den se ujala vedení partnerská vsetínská škola Luh.

První den pro některé žáky v Rokytnici začal velmi brzo. Někteří už od sedmi hodin připravovali místnosti, pomůcky a aparaturu. Program začal v devět hodin prezentací Terezy Kleiblové o projektu Světová škola 2, do něhož je naše škola zapojena. Krátce o projektu promluvila i paní Petra Skalická, ředitelka vzdělávacího programu Varinaty ze společnosti Člověk v tísni a její kolegyně Zuzana Pernicová, koordinátorka projektu Světová škola 2 v ČR. Následovala přednáška paní Michaely Rychtecké ze Společnosti pro Fair Trade, která nám popisovala pracovní podmínky v indických textilních továrnách a prezentovala kampaň „Ušili to na nás“.

Po polední přestávce byly připraveny mini Globe Games. Děti z Luhu a Pruského prošly celkem deseti stanovišti, které pro ně připravili rokytničtí žáci. Měřili např. okamžitou teplotu vzduchu, pozorovali řasy ze školního jezírka stereomikroskopem, měřili pH vody nebo pracovali s naučnými tabulemi. Tři stanoviště byla zaměřena na téma Fair Trade a nesla název Hořká chuť čokolády. Tady se účastníci seznámili s výrobou čokolády v různých částech světa.

Následoval večerní blok začínající přednáškou o přesvědčovacích technikách reklam v podání Jirky Juřici a Honzy Klvánka. Tyto znalosti pak žáci využili při večerním tvoření sociálních reklam o globálních problémech současného světa.

Unaveni jsme ulehli do stanů a ráno nás čekal druhý den, tentokrát pod vedením partnerské základní školy Luh.

Co se děje ve Světové škole 2

ZŠ JANA BABÁKA V BRNĚ: NAŠE TÉMA VODA

Marcela Kovaříková

Po setkáních v Praze jsme byli z našeho tématu trochu rozpačití. Nedařilo se nám vytvořit tu správnou představu, co všechno můžeme dělat k námi vybranému tématu, které je a přitom není globální. Jak vlastně můžeme my na základní škole přispět k řešení otázky nedostatku vody? Nakonec padlo rozhodnutí, jsme škola a tak budeme informovat. A to celoškolsně – globálně. Zapojíme do projektu opravdu všechny!

Jednoho deštivého odpoledne jsme sedly a najednou se začaly hrnout nápady. Musíme přiznat, že se nám moc líbí týmová práce. Zatím nikdy se nám ve škole nepodařilo vymýšlet a společně pracovat na jednom projektu. Těší nás, že většina kolegů pozitivně přijala naše nápady, a tak se podařilo zapojit do akce opravdu celý druhý stupeň naší školy a navíc i děti ze 3. a 4. tříd. Celkem „pracovalo“ na dílčích částech projektu cca 160 dětí. To je na naší škole zhruba polovina všech žáků.

Akce nebyla jednorázová. Na dílčích úkolech postupně pracovali žáci v průběhu dvou měsíců. Z veškerých vyhotovených prací vznikla počítačová prezentace, která prostřednictvím obrazovky předvádí práce žáků jejich rodičům a na chodbě školy je k vidění ojedinělá výstava o vodě. Doufáme, že výstavu uvidí co nejvíce lidí a jednáme o instalaci výstavy na místním úřadě.

Na čem naši žáci pracovali?

- „Starší učí mladší“: Světoškoloví žáci (6. a 7. ročník) seznamovali své mladší spolužáky (3. ročník) se základními fakty o vodě. Vše probíhalo aktivní hravou formou, plnění úkolů na devíti stanovištích. Zahrnuli jsme témata jako kapka vody a její putování, skupenství vody, vlastnosti vody, koloběh vody, spotřeba vody, nedostatek vody a její znečištění, využívání vody a její síla, výskyt vody v přírodě a voda jako podmínka života.
- Videoklipy: Žáci světové školy natočili na video klipy s pokusy o vodě a o zkoumání chemických a fyzikálních vlastností kapalin.
- „Dones si vodu ze studny sám“: V hodinách tělesné výchovy žáci 7. ročníku přenášejí vodu na určené místo. Množství vody odpovídá průměrné denní spotřebě obyvatele ČR.
- Voda v literárním díle: Formou slohových prací se žáci 3.–9. ročníků zamýšlejí nad potřebou vody v každodenním životě.
- Prezentace základních faktů o vodě: Vytvoření počítačové prezentace obsahující statistické údaje, světové vodní díla, nedostatek vody jako globální problém, hloubení studní jako mezinárodní pomoc.
- Život ve vodě: Terénní výuka v chráněném území u rybníka byla zaměřená na vodní živočichy, konkrétně výlov bezobratlých a zjišťování biologických indikátorů znečištění vody.
- Voda ve výtvarném umění: Žáci vytvářeli komiksy a ilustrace vodní plochy a zapojili se do kampaně Cena vody, pořádané programem Rozvojovka (Člověk v tísni).
- Beseda o životě a nedostatku vody v Etiopii
- Beseda o uprchlících s pracovníky z organizace NESEHNUTÍ
- Aktivity byly doplněny nácvkem písní o vodě školním pěveckým sborem ROSA.

Co se děje ve světě i doma

PROMÍTEJ I TY! TŘI DOKUMENTÁRNÍ FILMY O LIDSKÝCH PRÁVECH JSOU NYNÍ VOLNĚ K DISPOZICI

Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět spustil program Promítej i ty! Nabízí v něm **k volně distribuaci tři dokumentární filmy**, které zvítězily v diváckém hlasování. Kdokoli tak nyní získává možnost objednat si skrze webové stránky www.promitejity.cz jeden z filmů a sám jako promítač či promítačka zorganizovat projekce pro obecenstvo ze svého okolí.

Tento způsob **alternativní distribuce filmů nemá doposud v Česku obdoby**. Festival si od něho slibuje, že se mu podaří motivovat své věrné diváky k aktivnímu přístupu v šíření závažných celospolečenských témat, o kterých dokumenty pojednávají.

Jeden svět zahájil projekt během devítidenního festivalu v březnu. Diváci a diváčky vybírali z osm-

nácti snímků v programu své nejoblíbenější, festival pro tři z nich zakoupil distribuční práva a od nynějška je nabízí k volnému šíření. Zájemci musí pouze vyplnit objednávkový formulář a film jim přijde poštou. Projekce mohou organizovat ve své škole, ve svém oblíbeném klubu, kavárně nebo doma. Zavazují se pouze k tomu, že za projekce nebudou vybírat vstupné, že film nebudou šířit na internetu a že DVD nebudou dále kopírovat a po projekci jej vrátí festivalu.

Do kolekce vítězných snímků patří iránsko-nizozemský dokument **Zemřít ukamenováním** (2009) zachycující příběhy několika Íránek, jež ve své vlasti unikly trestu smrti ukamenováním. Film, který byl na letošním Berlíně oceněn Cenou za mír a spravedlnost, dokumentuje boj iránských aktivistek proti nehumánnímu způsobu popravy, jehož praxi iránská vláda utajuje. Nizozem-

ský snímek *Anna v přední linii* (2008) líčí životní příběh zavražděné novinářky Anny Politkovské, jež se nebála otevřeně kritizovat ruskou vládu za její postup ve válce v Čečensku. Třetím snímkem kolekce je italský dokument *Já, moje romská rodina a Woody Allen* (2009). Devatenáctiletá romská filmařka Laura Halilovicová ve svém debutu s malou ruční kamerou dokumentovala historii své rodiny, jejíž část v Berlusconiho Itálii doposud kočuje v karavanech.

Součástí DVD Promítej i ty! jsou **doprovodné texty**, které obsahují důležitá fakta k tématu filmu a materiály, které pomohou při organizaci projekce s **debatou**. Festival plánuje, že bude nabídku titulů v rámci programu Promítej i ty! rozšiřovat a že tak časem vznikne celá síť promítačů a promítaček, kteří pravidelně promítají „jednosvětové“ dokumenty.

Více informací a objednávkový formulář najdete na www.promitejity.cz

POŠLI DÍTĚ DO ŠKOLY!

Zachraňte co nejvíce dětí od práce na bavlníkové plantáži a pošlete je místo práce do školy. Zahrajte si na <http://stopdetskepraci.cz/game/>. Hra byla vytvořena v rámci mezinárodní kampaně **Stop dětské práci, je lepší chodit do školy!** Více informací o kampani si přečtěte na stopdetskepraci.cz

Co se děje ve světě i doma

PŘIJĎTE SE PODÍVAT NA VENKOVNÍ VÝSTAVU FOTOGRAFIÍ CENA VODY!

V rámci kampaně **Cena vody** pořádá společnost Člověk v tísni **putovní výstavu fotografií CENA VODY**. Přístup k pitné vodě a toaletám by měl být v současném světě samozřejmostí, nicméně v mnoha částech naší planety tomu tak není. Tento globální problém zachycuje dvacet fotografií, které byly pořízeny v průběhu rozvojových aktivit v Afghánistánu. Výstava fotografky Ivy Zimové přibližuje z různých úhlů problematiku přístupu k vodě v této chudé zemi i práci humanitárních a rozvojových organizací, které se snaží problém na místě řešit. Výstava seznamuje s průběhem aktivit, včetně vrtání studen, stavby latrín či školení o základní hygieně.

Výstava byla zahájena **23. 6. 2010** v areálu **Žlutých lázní v Praze**, kde bude až do 6. července volně k vidění. Pak se výstava přesune do Olomouce, kde bude mezi 30. srpnem a 30. zářím v budově **Univerzity Palackého**. Na počátku října (4. – 8. 10.) se výstava opět vrátí do Prahy, konkrétně na **VŠE**.

Podrobnosti o výstavě a kampani Cena vody najdete zde <http://www.rozvojevka.cz/index.php?id=301>

Foto: Jan Faltus

Co se děje ve Vaší škole

PŘEDSTAVENÍ SVĚTOVÝCH ŠKOL

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA V DEBLÍNĚ

1/ Jaká je Vaše škola?

Základní škola Deblín je v Jihomoravském kraji v okrese Brno-venkov. Je spádovou školou, na které v posledních letech studuje v průměru 150 žáků a vyučuje 13 pedagogů. Více než 40 % žáků dojíždí z okolních obcí. Deblín leží na Deblínské vrchovině v nadmořské výšce 475 m n. m. Pro Deblínsko je charakteristická mozaika polí, luk, starých sadů s lokalitami teplomilné květeny a lesů, které se nacházejí v dubobukovém a bukovém vegetačním stupni. Tyto přírodní charakteristiky společně se složením pedagogického sboru vedly k tomu, že se škola orientuje na přírodovědné předměty.

2/ Čím je podle Vás škola výjimečná?

Škola si zakládá, i díky malému počtu žáků, na individuálním přístupu, těsném kontaktu s rodiči, který dohromady s nezaměnitelným okolím vyvolává klidnou příjemnou atmosféru. Poloha školy na okraji obce umožňuje ideální propojení teorie s praktickou výukou např. v přírodopise, ekologii, zeměpise a společenskovedním semináři. Škola se může pochlubit úzkou vazbou na Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity (projektová spolupráce, přednášky, exkurze) a také získáním dotace z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost na projekt s názvem Trvalá udržitelnost součástí implementace ŠVP na ZŠ Deblín.

3/ Jak ve škole pracujete s globálními a rozvojovými tématy?

Zahrnutí globálních a rozvojových témat vychází ze ŠVP *Škola pro život – „Umět a znát, abychom si v životě věděli rady“*. Aktivně se jim věnujeme zejména v zeměpise, ekologii, občanské výchově a společenskovedním semináři. Tyto předměty jsou zároveň platformou pro průřezová témata, která reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa. Dlouhodobě

se věnujeme zejména trvale udržitelnému rozvoji, a to jak v globálních, regionálních, tak lokálních souvislostech.

Škola je zapojena v projektech společnosti Člověk v tísni, účastnila se projektu Krajina domova. Mimo zmíněné projekty spolupracují žáci s Městyssem Deblín a OŽP Tišnov na konkrétních environmentálních tématech např. při odstraňování černé skládky nebo při výrobě objektů vhodných k přikrmování ptactva a pro zimování některých živočichů.

Globálním a rozvojovým tématům se věnují již druhým rokem také pravidelné veřejné přednášky pořádané ZŠ ve spolupráci s městyssem Deblín.

4/ Proč se škola zapojila do projektu Světová škola 2?

Hlavní motivací bylo získání nových zkušeností, posílení globálního a rozvojového vzdělávání na naší škole a v neposlední řadě možnost nabídnout žákům nové možnosti k dalšímu mimoškolnímu studiu.

Více o ZŠ Deblín na www.zs.deblin.cz. Kontaktní osobou pro projekt je Břetislav Svozil, breta.svozil@seznam.cz.

Co se děje ve Vaší škole

SPORTOVNÍ GYMNÁZIUM VE VRBNĚ POD PRADĚDEM

1/ Jaká je Vaše škola?

Sportovní gymnázium ve Vrbně pod Pradědem sídlí v přenáherném přírodním prostředí Jeseníků, kousek od nejvyšší hory Pradědu, lázní Karlovy Studánky a zámku v Bruntálu. V současné době školu navštěvuje asi 300 studentů a to všeobecných oborů s výukou dle ŠVP „Brána ke vzdělanosti“ včetně možnosti rozšiřující sportovní přípravy a sportovní příprava s výukou dle ŠVP.

2/ Čím je podle Vás škola výjimečná?

Zaměření oboru sportovní příprava je na orientační běh a LOB, alpské a klasické lyžování, biatlon a cyklistiku. Studenti se věnují i dalším sportům, o čemž svědčí i získání titulu Mistra Evropy našeho studenta Jiřího Panáčka v karate. Mezi ME patří i student Lubomír Petruš, který reprezentuje v cyklistice, řada sportovců jsou juniorští, příp. žakovští mistři ČR, nebo členy reprezentačních družstev.

Nezaměřujeme se ale jen na sportovní aktivity. Skvělých výsledků dosahuje i divadelní studio, které se svým vystoupením potěšilo i diváky na Farmě Bolka Polívky, mladí přírodovědci, kterým se daří úspěšně množit chované obojživelníky a akvarijní ryby, výrobky keramické dílny zdobí poličky starších spoluobčanů v DD, chemický kroužek spolupracuje s družební polskou školou apod. Zúčastňujeme se velmi často různých olympiád, soutěží, projektů. Studenti jezdí získávat zkušenosti do zahraničí, v poslední době to byly

skupiny vyslané do Rakouska, Lichtenštejnska, Bosny, Polska a nedávno byla 30 členná skupina na poznávacím zájezdu v Řecku.

3/ Jak ve škole pracujete s globálními a rozvojovými tématy a proč jste se zapojili do Světové školy?

Velký zájem i velký úspěch má tradiční akce „Na pomoc Africe“, pořádaná již 3 roky ve spolupráci s bratry Ujfalusi. Jsme hostiteli 10 členných skupin Keňanů z chudinské čtvrti hlavního města Keni – Nairobi. Díky této tradiční akci jsme se zapojili i do projektu Světová škola, v rámci kterého pořádáme každoročně řadu besed s cestovateli po zemích třetího světa, jako jsou Írán, Čína, Thajsko, Kambodža, Laponsko, postsovětské republiky, Bosna, Keňa apod. Na chodbách školy obměňujeme fotografické

výstavy z těchto cest, navíc svoje práce představují i světově uznávaní fotografové, např. Jindřich Štreit. V loňském i letošním roce pokračujeme také v uvádění filmů zabývajících se tematikou chudoby, vzdělání, životního prostředí, rasismu, vždy s besedou na daná témata.

Těchto akcí se zúčastňují zpravidla celé třídy, není problém s nezájmem a neochotou. Obrovský zájem je i o besedy s Keňany, tyto organizujeme i pro občany ze širokého okolí. Reakcí bylo např. vybrání sportovních a školních potřeb pro Keňany, které se nevešly ani do přiděleného kontejneru.

Nyní probíhají na škole tzv. Projektové dny, organizované na téma „Doba dřevěná“. Chceme poukázat na dřevo jako důležitou součást přírody, stavební materiál, materiál umělecký, nutný pro výrobu papíru i jako materiál vhodný na náhradu kostí.

Více o Sportovním gymnáziu ve Vrbně najdete na www.sgvrbno.cz. Kontaktní osobou pro projekt je pan Zdeněk Hons, zdenek.hons@volny.cz.

Co se děje ve Vaší škole

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JANA BABÁKA V BRNĚ

1/ Jaká je Vaše škola?

Budova z 50. let se stává historicky cennou, přesto se v ní necítíme úplně dobře, protože prostředky na rekonstrukci se stále nenašly a okny profukuje. Působí na ni 32 většinou nadšených a „všehoschopných“ pedagožek a pár pedagogů. Škola je jednou ze tří škol v brněnské části zvané Žabovřesky. Snažíme se vzdělávat přibližně 330 dětí.

2/ Čím je podle Vás škola výjimečná?

Naše škola je členem asociace českých daltonských škol a principy daltonské výuky důsledně uplatňuje. Máme program rozšířené výuky hudební výchovy a cizích jazyků, takže mimo běžné třídy máme třídy s rozšířenou výukou hudební či jazykové výuky. V Brně je známý i náš pěvecký školní sbor ROSA. Stejně jako jiné školy v ČR jezdíme na školy v přírodě, výlety, lyžařské zájezdy, poznávací zájezdy, sportujeme, tančíme atd. Rádi uplatňujeme skupinovou práci žáků. Velmi aktivní jsou žáci ve volitelném předmětu dramatická výchova a někteří z nich se každoročně úspěšně zúčastňují celorepublikových divadelních soutěží. Na podzim jsme uspořádali dvoudenní projektový teambulding – *Hravě na laně nejen proti šikaně*, který měl za cíl posílit kamarádství a spolupráci mezi všemi dětmi 2. stupně. Ovšem jako i na jiných školách i u nás mají někteří problémoví žáci snížený stupeň z chování. Naštěstí to jsou výjimky. Škola je výjimečná krásným okolím – je v parku a tak se nám dobře učí přírodověda. Její součástí je veliké školní hřiště a tak se nám dobře učí i všechny pohybové výchovy. A na hřišti je stále živo – ráno běžci, odpoledne fotbalisti, v noci vysokoškoláci z nedalekých studentských kolejí.

3/ Jak ve škole pracujete s globálními a rozvojovými tématy a proč jste se zapojili do Světové školy?

Většinou učitelů jsou ze srdce blízká environmentální a globální témata a tak je často nesyrově zařazují do svých předmětů. Doufáme, že účast ve Světové škole nám pomůže si výuku těchto témat zpřehlednit, udělat v ní systém a lépe si společně stanovit cíle, kterých chceme dosáhnout. Z práce v tak rozsáhlém projektu jsme měli velké obavy. Nicméně k našemu údivu nás to posiluje a nadšení zapojených dětí nás motivuje k dalším a dalším nápadům. Zatím netušíme, co bude dál,

jak najdeme partnera, jak to zvládnou naše malé děti – do projektu se nadšeně přihlásilo 24 žáků ze 6. ročníku. Vydrželo jich 16 a z těch je opravdu aktivních jen asi 7. Úžasná je spolupráce takřka se všemi kolegyněmi a kolegy, které do projektu postupně vtahujeme. Musíme najít sílu k tomu, abychom o celém našem dosavadním světoškolování napsali do místních plátků. Rádi bychom do světoškolování vtáhli i rodiče dětí.

Jsme unaveni ale spokojeni. Můžete na nás kouknout na www.zsbabak.cz. Kontaktní osobou pro projekt je Marcela Kovaříková, marcla@volny.cz.

Co se děje ve Vaší škole

SVĚTOVÁ ŠKOLA V PŘÍŠTÍM ŠKOLNÍM ROCE

- o **Mezinárodní kreativní soutěž:** V září zveřejníme pravidla a podmínky mezinárodní soutěže, do které se mohou zapojit všichni studenti všech Světových škol v Evropě. Soutěž bude zaměřena na témata Světové školy. Studenti budou mít možnost využít svou kreativitu a fantazii a vyjádřit se k zásadním tématům současného světa. Do konce roku 2010 proběhne české kolo a na začátku roku 2011 bude mezinárodní porota hodnotit nejlepší práce ze všech zemí. Vítězové mezinárodní soutěže budou vyhlášeni během mezinárodního filmového festivalu Jeden Svět 2011 v Praze.
- o **Akce pořádané ve spolupráci s místním partnerem v komunitě:** Všechny světové školy si už v letošním roce začaly hledat partnerské organizace a instituce ve svém okolí. Společně s partnery budete připravovat a realizovat akci, která lidem ve Vaší obci přiblíží témata projektu a přispěje k řešení globálních problémů.
- o **Setkání pedagogů Světové školy:** Stejně jako v letošním roce budete mít příležitost setkat se s kolegy z ostatních projektových škol, společně plánovat a sdílet zkušenosti.
- o **Setkání studentů Světové školy:** Na základě dobré zkušenosti s minulým studentským setkáním plánujeme také seminář pro studentské týmy z projektových škol.
- o **Mezinárodní workshop:** Vybraní zástupci z řad studentů i pedagogů se setkají na mezinárodním semináři. Cílem bude mezinárodní sdílení zkušeností a plánování mezinárodní akce.
- o **Příprava mezinárodní akce:** Mezinárodní akce, do které budou zapojeny světové školy z různých zemí, se uskuteční na podzim roku 2011. Přípravy proto budou probíhat už na jaře příštího roku.

Kontaktujte nás!
telefon: 222 350 805
email: zuzana.pernicova@clovekv tisni.cz

